

- 01 Csendes településen
diszkréten monumentális jel:
az ősközösségi szent helyek
emlékképe
- 02 Helyszínrajz: a szerkesztést
két, tengelyében egymással
szöveget bezáró elliptikus forma
adja, a liturgikus tér ötszögletű

— A pátyi Szent II.
János Pál pápa templom
Gutowski Robert első önálló
megbízása, mely másfél
évtized munkásságát
foglalja keretbe. Az
alapkőletétel már 2000-ben
megtörtént, a tervpályázat
eredményét 2004-ben
hirdették ki, az építkezés
2007-ben kezdődött,
a felszentelésre azonban
egészen 2019 tavaszáig
várni kellett.





ÜZENET A JÖVŐNEK

A SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA TEMPLOM | PÁTY

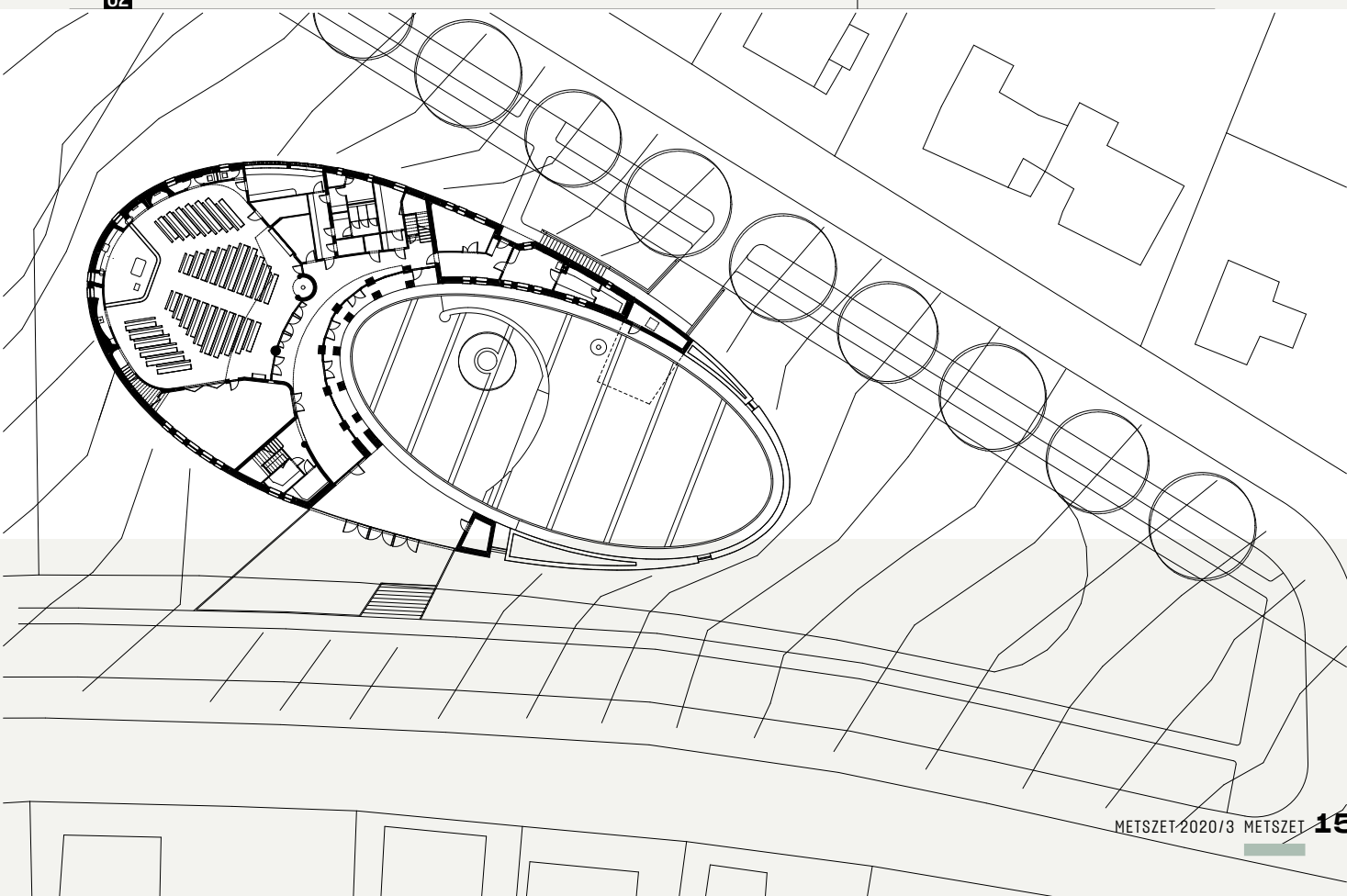
ÉPÍTÉSZ |
Gutowski Robert

FOTÓ |
Bujnovszky Tamás

SZERZŐ |
Funk Bogdán, Katona Vilmos PhD

DRÓNFOTÓ |
Kovács Apor

02





03

- 03 Látvány a fő megközelítést jelentő közútról
- 04 Emeleti alaprajz
- 05 Földszinti alaprajz

— Az építési terület Páty vegyes összképet mutató, jellemzően az 1980-as években kiépült családi házas övezetében fekszik, központi elhelyezkedése ellenére csendes helyen, a főutaktól kellőképpen elzártan. A telket övező két út a régi falusi templomok telepítését idézi, szimmetrikus tágulásuk szinte kínálja a tengelyes szerkesztés lehetőségét. A tájolás lehetővé teszi a védszentnapi keletelés megvalósítását, a terep enyhe lejtése pedig a kálvária kialakítását sugallja. Ezen megfigyelésekből kiindulva a tradicionális templom-építési elveket figyelembe vevő, mégis a mai liturgikus és közösségi igényeknek megfelelő templom létrehozása volt a cél, mely a szakrális funkciókon túl a gyülekezet otthonos, világos és családias, gyerekek felé nyitott, nyüzsgő életterévé válhat.

— A tervezési koncepció stílustörténeti előképek helyett az ókeresztény gyökerekhez nyúlik vissza, ahol a templom épületénél fontosabb a közösség szerepe, Isten háza magában a liturgiában részt vevő gyülekezetben testesül meg.

„A legalapvetőbb kérdés tehát, amelyet megfogalmaztam magamnak, úgy szólt, hogy mit is teszünk, amikor egy templom építésébe fogunk? Téglákat rakunk csupán egymásra, vagy történik velünk és bennünk valami más is

01

ezalatt? Hitem szerint a templom nem a téglák és a beton-szerkezetek összessége, hanem a hívők közössége” – vallja a tervező. [1] Nagyban hozzájárultak a közösség összekovácsolódásához a majd két évtizedes építési folyamat alatt együtt megélt élmények és erőpróbák, az összefogás erejének megtapasztalása.

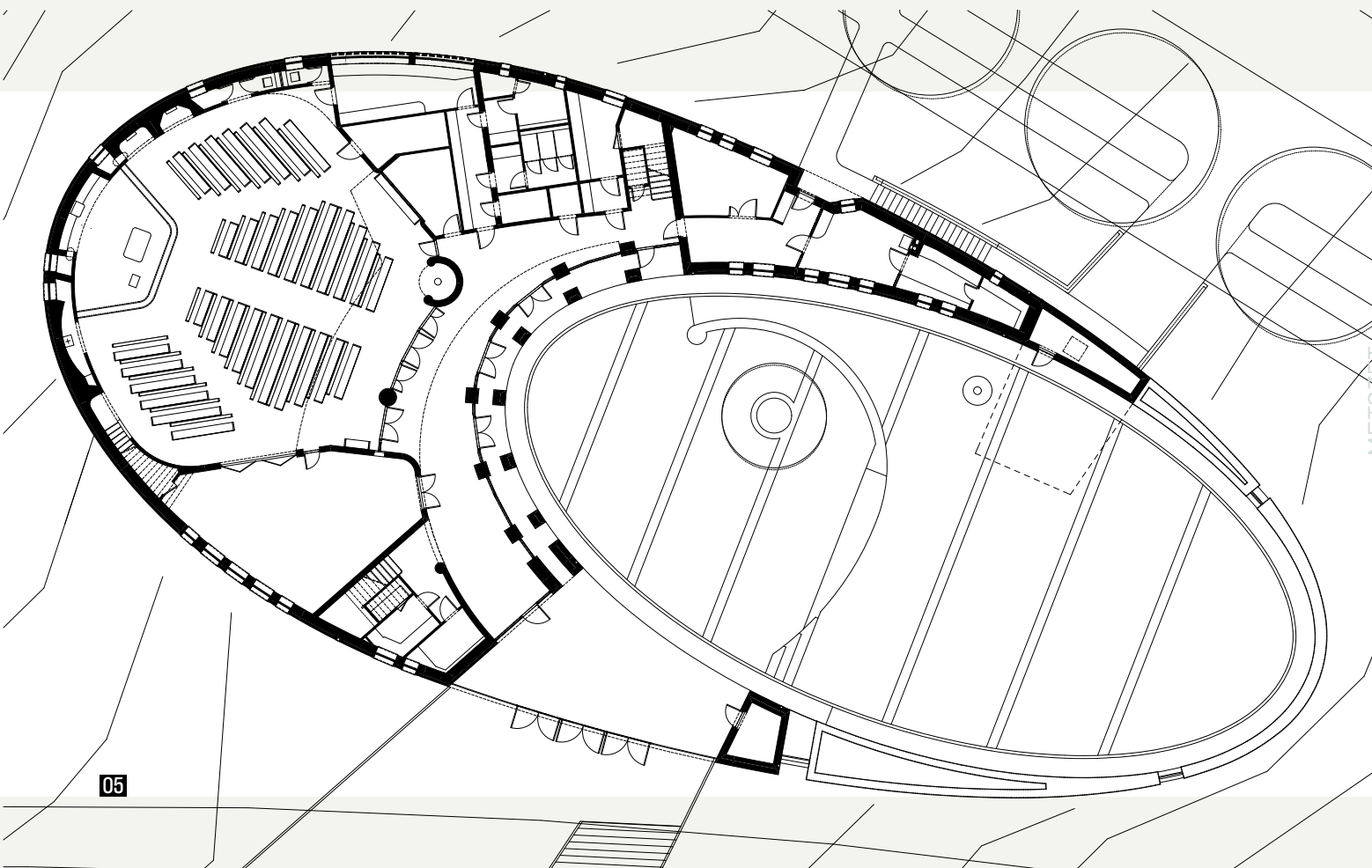
— A templom alaprajza geometrikus szerkesztésű, két ellipszis összemetsződéséből keletkezik, amelyekből a nagyobbik a templom külső kontúrjaként szolgál, a benne kis szögtöréssel elhelyezett kisebb ellipszis pedig a templomkertet írja körül. Az ellipszisek szögtörése a középkori templomok tengelytörésére utal vissza, ahol a hajó és a szentély tengelye sok esetben nem egy vonalba esett, mivel a védszent és ünnepnapja építés közben változhatott. [2] Ennek aktualitása Páty esetében az, hogy a templom védszentje eredetileg Szent Imre lett volna, azonban különböző okokból később inkább Szent II. János Pálra esett a választás.

— A modern liturgikus törekvésekben a hangsúly a teremtő Istennek kijáró imádatról és személyes fohászról (devotio) eltolódott az újrateremtő és vendéglátó Isten, valamint az eucharisztia közösségi megélése felé (communio),

02

04

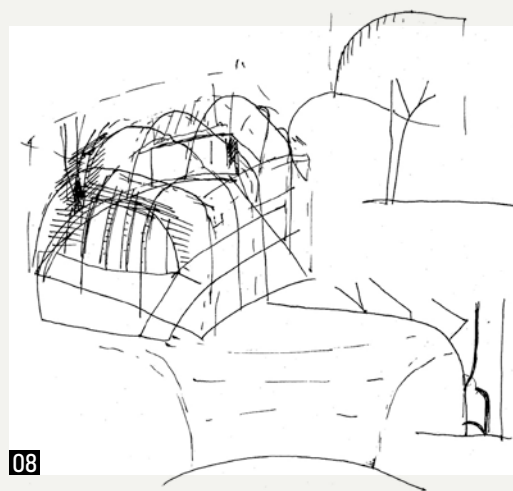
05



amit a tervező is mértékadónak tartott. Emiatt a liturgikus szempontból kisebb jelentőségű főhajó templomkerttel helyettesül, a centrális térszervezésű templomtér pedig felnagyított szentéllé válik, középpontjában az oltárral.

— A kört mint archetipikus alapformát, illetve az ebből származtatott ellipszist már az őskortól fogva gyakorta használták szent helyek kijelölésére. A középkorban Magyarországon is számos kerített templom és rotunda épült, és bár a gazdasági és kulturális fejlődés következtében ezeket nagyobb katedrálisok és paloták váltották fel, még a barokk korból is ránk maradt néhány – jellemzően kisméretű – körtemplom. [3] A térforma a 20. század elején jutott újra szerephez Európában, amikor Martin Weber és Dominikus Böhm Offenbach-i templomépítészeti műhelye (Atelier für Kirchenbaukunst) kísérletezett ovális alaprajzzal „Circumstantes” típusú mintaterveiben. A pátyi templomhoz hasonlóan itt is a közösségre nagyobb hangsúlyt helyező elrendezés volt a cél, itt az oltárból kiindulva szerkesztett ellipszisben kombinálták a centrális és irányított szerkesztést. [4] Gutowski mégsem ezeket az előképeket, hanem mesterének, Ekler Dezsőnek ellipsziseit jelöli meg mint az inspiráció tudati forrását.

*A kört mint
archetipikus
alapformát, illetve az
ebből származtatott
ellipszist már az
őskortól fogva
gyakorta használták
szent helyek
kijelölésére*



— Léptékét és mértani rendjét tekintve is továbbgondolja a pátyi templom a hagyományos ovális templomok geometriáját. Az egyik ellipszis a másikkól egy negatív teret metsz ki (templomkert), maga a gyülekezeti tér is lágyan lekerekített formájú, a Rudolf Schwarz által 1938-ban definiált hét templomtípus [5] közül a „nyitott gyűrű” motívumát követi, melynek lényege, hogy a padsorok a szentélyt három oldalról veszik körül, a szentély keleti fala pedig „nyílásként” terem kapcsolatot az égiekkel, egyértelműen kijelölve a templomtér és az ima irányát. [6]

— A fennmaradó tereket a másodlagos és kiszolgálófunkciók töltik ki, ide került a rendezvényterem teakonyhával, a plébánosi iroda és a mosdók, illetve az emeleti paplak, amely helyiségeket a kertre néző kerengő kapcsolja össze. A szentély és a kert kapcsolata Krisztus testét szimbolizálja: a szentély mint fej, a kert pedig mint test jelenik meg. [7] Az oldalszárnyak

- 06 Fedett körfolyosó, egyúttal előtér és a galéria tere, rálátással a belső udvarra
- 07 A belépés helyén feltároló látvány
- 08 Első szerkezeti vázlatok
- 09 A belső udvar esküvői fogadások vagy szabadtéri tábortüzes esték megrendezésére is alkalmas



—„Húsztendeje már, hogy a gondolat megszületett: méltó helyet kellene építeni az Úr napjának megünnepléséhez. Volt közöttünk egy nyughatatlan, mindent, papot is, velünk élő papot akaró. Ide is csalta. Köszönet érte! Az idős atya egy maroknyi csapatnak hamar elmondta, mit kell tenni: 'Fiúk, templomot kell építeni!' Igen ám, de hogyan, miből? A válasz azonnal és érthetően jött: közösen, hittel, mindenkinek!” | (Havas Vince)

—„2000-ben megtörtént az alapkövetétele. Akkor még nem tudtuk, mit akarunk, csak azt, hogy akarunk templomot építeni. Több terv is született, míg Robi tervét kiválasztottuk, és ahogyan ma már látható, ez meg is valósult. A legfontosabb, hogy a közösség és a templom párhuzamosan együtt növekedett. Érdemes az idősebbeket megkérdezni: nem sokan hitték, hogy megérhetik a templom felépülését, felszentelését!” | (Schumicky András)

—„Persze anyagiakhoz szokott gondolkodásunk nehezen tudja elképzelni a kenyérszaporítás menetét. Jézus hálát ad, megáldja a kenyereket, megtöri és a tanítványoknak adja: osszák szét. Mit láthattak, ugyan miként érzékelték, hogy bár egyre adják, csak adják a kenyeret, a kendőben még mindig van és sehogyse fogy el? Vajon nem ugyanilyen csoda-e, hogy húsz évvel ezelőtt, miután a közösség elhelyezte az új templom alapkövét, ha lassan is, de egyszer csak érkezni kezdett az anyagi fedezet az építkezéshez? De mégsem elfogyhatatlan kenyérdarabokról volt szó, hanem sokfelől érkező, többnyire apró adományokról. Mint az épp jókor érkező eső! A mezőre is az Úr adja az égi áldást, ez az áldás is tőle eredt!” | (Molnár László Aurél)



10

- 10 Liturgikus tér: a figyelem minden irányból az oltárra szegeződik, noha meghatározó a középső tengely tájolása is
 11 Az enteriőr fehér csendjét archetipikus felületplasztikák és fabútorok oldják
 12 Az egy tömbből faragott oltár a rohonci Freingruber-bányából származik. Alapja téglalap, amelynek sarkai az asztallaphoz érve lekerekednek

karokként ölelik át a kertet, ezek egyikéből nő ki a harangtorony mint kézben tartott gyertya. A kert szintjét követi a templom külső ellipszise, amely így falként emelkedik a telek alacsonyabb északi része fölé, a középkori erőd-templomokat idézve. Az erődjellegét tovább erősíti a templomkert keskeny, lőrészerű nyílásokkal tagolt mellvédje.

— Fontos eleme még a tervnek a keletelés, amely hagyomány közvetetten a zsidó-keresztény imaszokásokig nyúlik vissza. Kelet felé nyílt meg a jeruzsálemi sátorszentély, kelet felé néztek a zsinagógák és az első keresztény háztemplomok oltárai. Már 220 körül apostoli útmutatás rögzítette írásban a szertartás végzésének irányát, a keletelés általános szabályait pedig az I. niceai zsinat írta le. Noha sosem volt kötelező tervezési elv – gondoljunk csak a római templomok zömére –, Joseph Ratzinger (későbbi XVI.

Benedek pápa) 2000-ben így írt a keletelés hagyományáról: „ez a kelet felé fordulás azt is jelenti, hogy a kozmosz és az üdvtörténet összetartoznak [...] Ezért a keletelés apostoli hagyományát újra alkalmazni kell, ahol csak lehetséges.”

[8] A pátyi templom az úgynevezett védszentnapra keletelés szerkesztési elvét követi, a szertartás során az áldozatot bemutató pap a Szent Imre-napi napkelet irányába tekint.

— „A zsinati elvárások azt sugallják, hogy az átváltoztatásnak, vagyis Krisztus jelenvalóvá tételének kell a liturgia középpontjába kerülnie. A templom megtervezésekor mindent ennek rendelttem alá” – mondja Gutowski Robert.

„A szeretetlakoma közösségi megélésének az oltár a centruma. Azzal is kiemelni igyekeztünk az oltárt Pátyon, hogy az eucharisztia ünneplésének helye a templom számára kijelölt terület legmagasabb pontjára került.” [9] A liturgikus tér a II. vatikáni zsinat szellemében fogant, közepén a közösség vezetője ül a ministránsokkal, kissé oldalt

07

pedig az oltáriszentséget őrző tabernákulum helyezkedik el. A zöld színű, egyetlen kötömbből készült oltárt centrális pozícióján túl a megvilágítás is kiemeli, az ide irányított indirekt fény az égiekkel való kapcsolatot hangsúlyozza.

Az apszisfal ívelt, fehér térplasztika, amely néhol hátralepve a Mária-kápolnának és II. János Pál bronzreliefjeinek ad helyet. Máshol a gyóntatóhelyiség bejáratát vagy a karzatra vezető lépcsőt rejt, felfelé kúszva eggyé válik a menyegyzettel, és helyenként elvékonyodva rejtett ablakokból fénnel szórja meg a templomteret. Hasonló plasztikusság érvényesül a harangtorony és a tető kapcsolatában is, ahol a torony ferde falán felfutó fémburkolat elmosza az épületrészek határait.

— A tervező ezzel ahhoz a szobrászi térformáló hagyományhoz csatlakozik, amely Dominikus Böhm-mel kezdődően Le Corbusier szakrális enteriőrjein át egészen Álvaro Siza-ig ível, de a hazai kortársak közül ide sorolható Lengyel István, Nagy Tamás és Szécsi Zoltán is. [9] Nagyfokú tudatosság figyelhető meg az alkalmazott arányokban is, amelyek főként az arany metszés harmóniáján keresztül [10] teszik kiegyensúlyozottan emberközelivé a liturgikus teret. Erre utal a tulajdonképpeni templom tompa hegyű pentagon alaprajza és késő reneszánsz, [11] illetve barokk előképekre (kicsiben Bernininek a vatikáni Szent Péter-bazilika előtti térkompozíciójára) emlékeztető szerkesztése. Az enteriőr határait az ünnepélyes belépés helyétől – a külső udvar egy pontjáról – sugarasan mérte fel az építész, ezzel határozva meg a látvány tengelyes-perspektivikus középpontját.

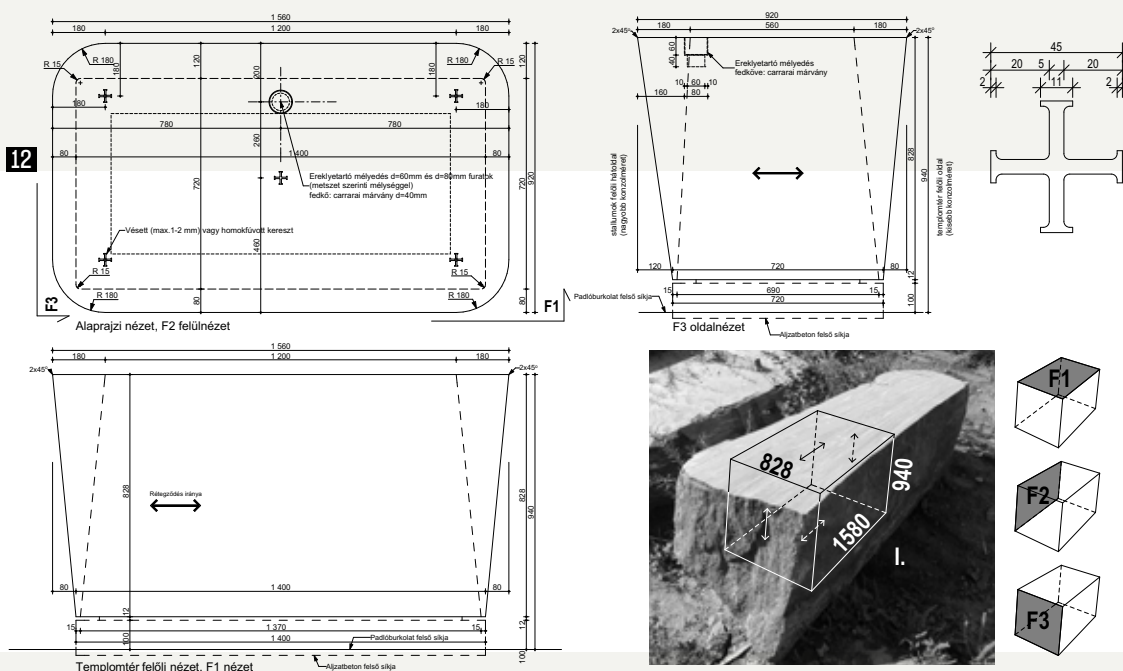
10
11

08
14

15



11



12

— A templom külső anyaghasználata visszafogott, a téglavörös és a szürke szín egyensúlya szerényen simul bele a környező lakóövezetbe. A falak rusztikus felületű, kézi formálású kisméretű téglával burkoltak, amely anyag olykor a templomkertben is visszaköszön, ellenpontozva az udvar burkolatának szürke alapszínét, a szürke fémlemezfedést és az azonos árnyalatú külső nyílászárókat.

— Az udvar burkolt részének súlypontját egy excentrikusan elültetett fa és az azt körülölelő téglá ülőfelület jelöli ki, a zöldfelülettel a párhuzamos téglasávok sorozata teremt kapcsolatot, amely a szürke kőburkolatban burkolatváltásként, a kertben pedig keskeny jádaként tör utat magának. A két ellipszis által meghatározott templomkert a külvilágtól védett, nyitott közösségi teret biztosít, amely nemcsak mise előtti és utáni beszélgetésre, hanem szabadtéri misézésre, körmenetek végzésére vagy akár bibliaórák pásztortűz melletti megtartására is alkalmas. A templom tehát a liturgikus szempontokat és a mai közösségi igényeket is figyelembe vevő, mértékadó alkotás, amely remélhetőleg viszonyítási pontot jelent majd a jövő templomtervezőinek.

03

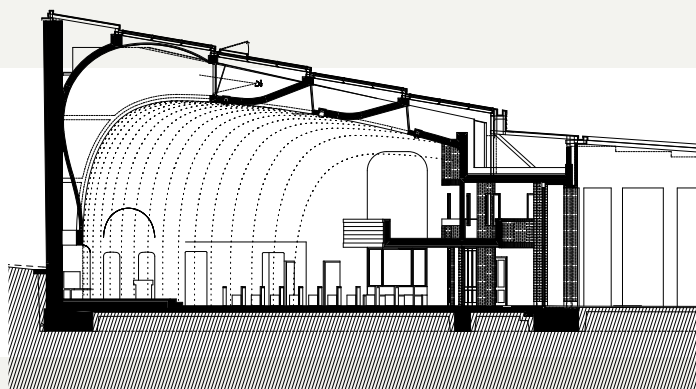
09

06



13

ÉPÍTÉS: Gutowski Robert (Robert Gutowski Architects) | MEGBÍZÓ: Székesfehérvári Egyházmegye, Spányi Antal megyés püspök, Páty Római Katolikus Plébánia, Harkai Gábor plébános, Zsolnay Béla c. apát, plébános | TEMPLOMÉPÍTÉST KOORDINÁLÓ BIZOTTSÁG: Balló Zsófia, Budavári Zoltán, Havas Vince, Jordán László, Kővágó István, Michels Gábor, Reményi László, Schumicky András | ÉPÍTÉSZET ÉS BELSŐÉPÍTÉSZET: Boczkó Ákos, Bollók Gáspár, Dely-Steindl Barnabás, Kovács Hunor László, Kövér István, Révai Attila, Szokolay Béla Ákos | ÖTVÖSMŰVÉSZET: Ozsvári Csaba | SZOBRÁSZAT: Bőjte Horváth István | KERTÉPÍTÉSZET: Páll Attila | STATIKA: Klopka Zoltán | ÉPÜLETGÉPÉSZET: Lantos András | ÉPÜLETVILLAMOSSÁG: Sándor Gáspár | HANGOSÍTÁS: Mérő Gellért | TŰZVÉDELEM: Mészáros János | ÉPÍTŐK ÉS KIVITELEZŐK: a teljes közösség, helyben élők és sokak határokon innen és túl



14

„A Szent II. János Pál pápa templom tudatosan reagál a közelmúlt évtizedeinek liturgikus változásaira, így módon a kortárs templomépítészet egyfajta templom-modellkísérletei közé tartozik. A hangsúly a hívek aktív részvétele felé tolódik. A közösség nem egy távoli szentélyben zajló eseménysorozat passzív résztvevője marad, sokkal inkább a szent cselekmény megélőjévé válik.

—Az Egyház szándékait pontosan fogalmazza meg: míg a hagyományos liturgiában a teremtő, mindenható és imádandó Isten került a középpontba, a modern liturgikus törekvésekben a hangsúly eltolódott az újrateemtő Isten, a folytonosan hatását kifejtő megváltás, az újra és újra megváltó Krisztus-kép felé. Ahogyan Szent Ágoston fogalmaz: 'az Eucharisztia hozza létre az Egyházat', úgy kerül ma a középpontba a közösségben megélt Krisztus-hit, az Eucharisztia ünneplése.

—Innen ered a centrális térszervezés, a főhajó templomkertként jelenik meg, míg a liturgikus tér a barokk templomtípus apszissal záródó szentélyét idézi. A történeti templomépítészeti hagyományai új megfogalmazásban jelennek meg: a kert és a templomtér, vagyis a főhajó és a szentély tengelyeinek szögtörése középkori szimbólum, a megtört test metaforája.

—A tér leghangsúlyosabb eleme az oltár zöld színű kötömbje. A szent helyek történelmen, időn és téren átható kisugárzása olyan hagyomány, melynek különös jelentősége van: az oltárkő egy darabból készült, akárcsak Pannonhalmán. Mélyében Szent II. János Pál pápa véreklýje. Az oltár közelsége, a centrumra irányuló természetes fény és az otthonosság érzése a ráhangolódást és az elmélyedést segítik.

—A liturgikus teret közösségi és oktatási helyiségek, rendezvénytér, vendégszoba, plébánosi lakás, hivatali irodák és kiszolgálóhelyiségek veszik körül, melyek végül a kerttel együtt egységes formába rendeződnek. A kisvárosi, heterogén környezetben az ellipszis alaprajzú templom az állandóságot jelenti.”

| Gutowski Robert

12

13

- 13 A kő belsejében ereklje található, a szentelési keresztjelek Jézus Krisztus öt sebére emlékeznek
14 Hosszmetset a liturgikus tengelyen át
15 Hagyományos és plasztikus modern: a plébániai funkció és a „szekuláris szerzetesség” (Hannes Böhringer) szemléletmódjának találkozása



15

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Vass, Norbert: „A szentély, amelyet nap nap után újrifest a fény”, *Építészfórum* [online], 2020-04-09 17:22, hozzáférhető: <<https://epiteszforum.hu/a-szentely-amelyet-nap-nap-utan-ujrifest-a-feny>> [utolsó belépés: 2020-04-27].
- [2] Scheffer, Miklós: „Tájéolások üzenete – Néhány középkori templom keletelésének vizsgálata”, in Katona Vilmos (ed): *Középkoron innen és túl: Építészettörténeti írások Guzsik Tamás emlékére*, Holnap Kiadó, Budapest 2019, pp 65-85.
- [3] Gervers-Molnár, Vera: *A középkori Magyarország rotundái* (Művészettörténeti füzetek, 4), Akadémiai Könyvkiadó, Budapest 1972, p 92.
- [4] Tesar, Heinz: *Christus, Hoffnung der Welt*, Donau City, Edition Axel Menges, Wien, 2002.
- [5] Schwarz, Rudolf: *Vom Bau der Kirche* (A templomépítésről), Verlag Lambert Schneider, Heidelberg, 1938.
- [6] Katona, Vilmos: „A csend mint építészeti térkonceptió: Kontemplatív terek napjaink templomépítészetében I-II”, *Utóirat*, Vol 16, No 86, pp 74-78 + Vol 16, No 88, pp 57-62.
- [7] Katona, Vilmos: „From Static Space to Dynamic Architecture: The Changing Principles of Contemporary European Church Architecture”, *Global Built Environment Review*, Vol 9, No 2 (2015), pp 21-47.
- [8] Ratzinger, Joseph: *The Spirit of the Liturgy*, Ignatius Press, 2000 (magyarul: A liturgia szelleme, Szent István Társulat, Budapest 2002).
- [9] Katona, Vilmos: „Egy álom beteljesül: Református templom a budai Svábhegyen”, *Metszet*, Vol 7, No 2 (2016), pp 48-53.
- [10] Salingaros, Nikos: „Applications of the golden mean to architecture”, *Symmetry: Culture and Science*, Vol 29, No 3 (2018), pp 329-351, hozzáférhető: <https://doi.org/10.26830/symmetry_2018_3_329> [utolsó belépés: 2020-04-27].
- [11] McEwen, Indra Kagis: „Symmetry takes command: The case of the Roman Capitol”, *Symmetry: Culture and Science*, Vol 29, No 3 (2018), pp 365-388, hozzáférhető: <https://doi.org/10.26830/symmetry_2018_3_365> [utolsó belépés: 2020-04-27].

ABSTRACTS

KATONA, Vilmos - FUNK, Bogdán: MESSAGE TO THE FUTURE

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 14-23, DOI: 10.33268/Met.2020.3.1

HOLY CHURCH OF POPE JOHN PAUL II, PÁTY, HUNGARY | Architect: **Robert GUTOWSKI**

From the 1980s onwards Páty has steadily grown a satellite town to Budapest, mixed in terms of architectural character and identity. To build a new church is not a question of placing bricks upon brick, somehow held together by a concrete substructure, more

is required to reflect a growing community. Therefore the choice of adopting an elliptical plan form references the strong tradition for geometry in religious architecture to create a communal space that supports not only the Eucharistic rite, also a new congregation.

Finally the use of brickwork combined with smooth rendered interiors defines the balance between public and spiritual spaces, the old village structure and the new inhabitants of a growing town.

BEICHLER, Tímea: COMMUNICATION LEVELS

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 24-29, DOI: 10.33268/Met.2020.3.2

BEERCROFT BUILDING, UNIVERSITY OF OXFORD, UNITED KINGDOM | Architect: **HAWKINS BROWN**

A theoretical and experimental physics research facility require innovative design solutions in terms of a building's functionality and location, especially when set in a world famous historical context. This building functions at many levels, ranging from

the secluded basement labs to the open communal workspaces. These workspaces are located purposely at split floor levels to create a conversational atmosphere. The game of togetherness through separation is played out throughout the building's fabric,

further referenced in the use of materials: bronze, glass and copper applied in a similar rhythm to its neighbouring buildings. The aim being to follow the current tendency in the UK's educational architecture.

CSANÁDY, Pál: FORTY THREADS OF DOUGLAS FIR

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 30-35, DOI: 10.33268/Met.2020.3.3

WOODEN CHAPEL, UNTERLIEZHEIM, GERMANY | Architects: **John PAWSON**

At what first appears to be a pile of fresh cut logs a wayside chapel has been raised at the edge of a forest clearing. A design which raises questions of emotions, transcendentalism, even propaganda or

mysticism this log built chapel could be said to function on a less than sacrilegious level and more as a place to wonder at the beauty of nature, calm and peacefulness. A minimalist use of materials, technical solutions and

spatial experimentation can be, as in this case, employed to create this type contemplative space.

WARE-NAGY, Orsolya: FINE TEXTILED BRICK

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 36-41, DOI: 10.33268/Met.2020.3.4

YVES SAINT LAURENT MUSEUM, MARRAKESH, MOROCCO | Architects: **STUDIO KO**

When designing a museum the main challenge is to create a neutral background upon which artefacts and artworks might be presented which is made easier when the nature of the exhibits is known, items of clothing,

accessories and drawings all created by the same hand: therefore the real challenge lays with how to dress the museums exterior. Rising from stone at pavement level, passing over a concrete belt up towards decorative

brickwork which has been treated more in like a textile than a construction material creating a play on light and form indicative of the works of Yves Saint Laurent.

WESSELÉNYI-GARAY, Andor: GRAPHICS ENGRAVED ON WATER

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 42-49, DOI: 10.33268/Met.2020.3.5

STOPPER - TTS BARGE, BUDAPEST, HUNGARY | Architects: **Marcel FERENCZ and György DÉTÁRI**

The Danube as metaphor for a nations culture, people, language, traditions, possibly political and social systems sets the ideal background for developing a barge as a social events hub. Taking this to the next level a barge placed

on the river is no longer a building, boat or an urban intervention, it can be regarded as a work of art. Here a barge has been developed in such a fashion as to function on many levels ranging from its primary purpose

as an events location, social tool and focal point reflecting not only itself but also its social/economic context.

GETTO, Katalin: COLOUR PATCH ALONG THE KANONOKSOR

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 50-55, DOI: 10.33268/Met.2020.3.6

SAINT MOORS KINDERGARTEN, PÉCS, HUNGARY | Architects: **József KOLLER and László CSATAI**

Moving through the historic centre of Pécs a solid patch of colour appears, a cardinal red rendered assembly of play blocks. Following the initial impact of this bold building, the horizontal, transparent nature

of its form takes precedence creating a safe place for children to learn and play whilst framing unobstructed views of its surroundings. Following examples of kindergartens in both Japan and China the

flat roof serves as a playground maximising the potential for child development in conjunction with the idea of creating a "microcosmic" symbolic environment.

KAPOVITS, Géza - SZILVÁSI, Attila: RED ROCK, REDWOOD, RESTAURANT

Citation: Metszet, Vol 11, No 3 (2020), pp 56-59, DOI: 10.33268/Met.2020.3.7

MARINA, ALSÓÓRS, HUNGARY | Architects: **Attila SZILVÁSI, Attila BENDE and Gábor KISS**

The genius loci of the Lake Balaton inspires an all encompassing architectural response. The development of a marina naturally leads to the need for a complex building that changes function: from leisure during the high season

to a maintenance facility during downtime. Use of local Balaton Redstone combined with larch as a decorative covering combines the local architectural character with a traditional for timber in maritime design. The resulting

building is balanced according to orientation: leisure towards the lake and maintenance towards the land. Rational and aesthetically apt for the location